

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

***PROGRAM RADA UOSI SMŽ ZA 2023.
GODINU***

NAZIV UDRUGE:	Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije UOSI SMŽ
ADRESA:	Jelene Babić 18
MJESTO:	44250 Petrinja
ODGOVORNE OSOBE:	Dijana Smajo, predsjednica Duško Marić, dopredsjednik Snježana Tomašević, izvršna direktorica
TELEFON:	044/719 482
MOBITEL:	091/4050 530 – Dijana Smajo 091/544 4762 – Duško Marić 091/602 1415 – Snježana Tomašević
ELEKTRONIČKA ADRESA:	info@uosismz.hr

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

1. AKTIVNOSTI PROGRAMA RADA UOSI SMŽ U 2023.

STRATEŠKI CILJ 1:

Unaprjeđenje ljudskih prava i podrška u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ 1.1.

Informiranje, savjetovanje osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u ostvarenju prava

AKTIVNOST 1.1.1.

Pružanje aktivnosti informiranja na području cijele SMŽ u obliku izravnog rada sa strankama iz područja socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te ostalih povlastica sukladno zakonima u Hrvatskoj.

AKTIVNOST 1.1.2.

Širenje mreže korisnika kroz suradnju s Centrima za socijalnu skrb, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i ostalim relevantnim ustanovama na području SMŽ.

SPECIFIČNI CILJ 1.2.

Senzibilizacije zajednice, donositelja odluka i drugih dionika o politici jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom.

AKTIVNOST 1.2.1.

Periodična organizacija javnih događanja, tribina, okruglih stolova radi senzibilizacije zajednice na području županije.

AKTIVNOSTI 1.2.2.

Obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom (Dan sindroma Down, Dan svjesnosti o autizmu, Dan cerebralne paralize, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Međunarodni dan djeteta...).

AKTIVNOSTI 1.2.3.

Organizacija javnih akcija upozoravanja na postojeće arhitektonske barijere te potrebe za prilagodbom javnih ustanova na području županije za osobe s invaliditetom – kontinuirano tijekom godine s naglaskom na organizirane programe u rujnu u sklopu Europskog tjedna mobilnosti

AKTIVNOSTI 1.2.4.

Poticati na osnivanje Povjerenstava za osobe s invaliditetom, na izradu gradske strategije za unaprjeđenje usluga i uvjeta života za osobe s invaliditetom na području cijele SMŽ. UOSI SMŽ je već član Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Siska.

AKTIVNOSTI 1.2.5.

Promicanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, planiranje i provođenje programa koji potiču zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz model socijalnog poduzetništva, samozapošljavanja

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

ili zapošljavanjem kod poslodavaca (Promocija socijalnog poduzetništva kao prihvatljivog radnog organiziranja osoba s invaliditetom, Promocija samozapošljavanja kao jednog oblika poduzetništva.) Obilježavanje Dana socijalnog poduzetništva, Europskog tjedna održivog razvoja te zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz poticaje HZZ, poticaje ZOSI, natječaje i mjere javnog rada.

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
Fondovi Europske unije
Državni proračun
Donacije pravnih i fizičkih osoba
Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

STRATEŠKI CILJ 2:

Unaprjeđenje i širenje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ 2.1.

Pružanje, unaprjeđenje i širenje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u zajednici.

AKTIVNOST 2.1.1. Osiguravati stručni terapijski rad za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom te proširiti usluge radne terapije, terapije senzorne integracije, zadržati u 2022. godini uslugu i kabinet fizioterapije, održati i unaprijediti izvaninstitucionalne obrazovne usluge za djecu s TUR, (pružanje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju temeljem rješenja od strane MROSP, program male škole, pomoć u učenju, domaćinstvo, izvan učionička nastava)

AKTIVNOST 2.1.2.

Organizirati izlete, druženja u prostorijama udruge, sportske i kulturne sadržaje, radno-okupacijske i kreativne aktivnosti.

AKTIVNOST 2.1.3.

Povećanje dostupnosti usluga osobne podrške djeci s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom;

- organiziranje suradnje sa školama/vrtićima
- identifikacija arhitektonski prilagođenih osnovnih škola za integraciju djece s TUR
- ojačati ljudske resurse Udruge za podršku školama u kojima su integrirana djeca s TUR
- povećati ukupan broj djece s TUR u redovan sustav predškolskog i školskog obrazovanja

AKTIVNOSTI 2.1.4.

Povećanje dostupnosti usluga osobne podrške osobama s invaliditetom.

- identifikacija korisnika kojima je potrebna osobna podrška
- ojačati osobne asistente za osobnu podršku osobi s invaliditetom - edukacija
- povećati ukupan broj korisnika osobnog asistenta kroz financiranje iz projekata u sklopu trogodišnjih programa MROSP ili socijalnih fondova EU
- povećati ukupan broj osobnih asistenata

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

- osigurati uslugu za pomoću kući osobama s invaliditetom koje nemaju pravo na asistenta kroz Program Zaželi faza III

Redovne aktivnosti:

Radna terapija - Mala kuća – Petrinja – 4 kabineta

Terapija senzorne integracije – Mala kuća – Petrinja - 2 kabineta

Fizio terapija – Mala kuća – Petrinja – 1 kabinet

Uz redovne aktivnosti terapeuta i druge dodatne aktivnosti:

Psihosocijalna podrška osobama s invaliditetom i roditeljima djece s tur i invaliditetom – grupna i individualna –

vanjska usluga dr.sc. Daša Poredoš Lavor i Irena Milunić – na volonterskoj bazi ili kroz odobrena projektna sredstva.

Odmor od skrbi – Inkluzivna farma u Hrastovici

Godišnji susret roditelja i djece – članova udruge (u planu svibanj 2023.)

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Fondovi EU

Državni proračun

Zaklada Hrvatska za djecu

UNICEF

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

Pružanje usluge osobne asistencije – izravna dodjela financijskih sredstava od strane MROSP za nastavak pružanja usluge osobne asistencije osobama s invaliditetom koje su uslugu koristile kroz projekte financirane sredstvima europskog socijalnog fonda

Pomoć u kući – poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom i starijih članova u zajednici - zapošljavanje žena za pomoć korisnicima u njihovim domovima izvori financiranja: Program ZAŽELI faza III - program zapošljavanja žena, ESF-operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020.

Pružanje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju temeljem rješenja od strane MROSP – usluge rane intervencije, usluge individualne psihosocijalne podrške – terapija senzorne integracije.

STRATEŠKI CILJ 3:

Jačanje kapaciteta Udruge, promicanje volonterstva, rad s članovima, razvoj specifičnih znanja i vještina pojedinih članova, razvijanje novih inovativnih usluga za članove Udruge

SPECIFIČNI CILJ 3.1.

Jačanje kapaciteta Udruge; rad s članovima te razvoj njihovih specifičnih znanja i vještina

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

AKTIVNOST 3.1.1.

Ljudski resursi, adaptacija i proširenje radnog prostora u kojem udruga djeluje, primjena novih tehnologija u radu udruge, zadržavanje postojećeg broja zaposlenih osoba, nabava nove informatičke opreme za rad, jačati kapacitete organizacije za neposredan rad na područjima zapošljavanja, obrazovanja, socijalnog uključivanja i dobrog upravljanja na lokalnoj razini i unaprijediti kapacitete za pružanje učinkovitog odgovora na potrebe lokalne zajednice u kriznim situacijama.

AKTIVNOST 3.1.2.

- Izdavačka i promidžbena djelatnost (tiskanje biltena, brošure, godišnjih izvještaja, letaka o radu Udruge, programima, aktivnostima, pravima osoba s invaliditetom).
- redovito ažuriranje Internet stranice udruge (web stranice udruge i Inkluzivne farme)
- održavanje društvenih stranica Udruge (FB-Instagram)

Izvori financiranja:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Fondovi EU

Državni proračun

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

SPECIFIČNI CILJ 3.2.

Promicanje volonterstva

AKTIVNOST 3.2.1.

Promicati volonterstvo i dobrovoljan rad

- razvijati nove volonterske programe
- unaprjeđivati postojeće
- volonterski programi u srednjim školama
- nagrađivati volontere
- organizirati jednom godišnje tribinu na temu volonterstvo i proslavu dana volontera
- uključivanje novih članova i vanjskih suradnika u aktivnosti koje udruga provodi
- širenje mreže volontera
- promicati korporativno volontiranje

Tijekom 2023. godine u planu nam je obilježavanje u prosincu Međunarodnog dana volontera, promicanje volonterskih programa u udruzi, zadržavanje postojećih i širenje mreže novih volontera.

Udruga ima važeću Oznaku kvalitete koja joj omogućuje sudjelovanje u programu Europskih snaga solidarnosti kao organizacija koja može biti domaćin stranim volonterima te organizacija koordinator u istom programu. U slučaju otvorenih natječaja tijekom 2023. u planu je vidjeti razvoj udruge i u tom smjeru kroz partnerstva na projektima i edukacijama.

Udruga je registrirana kao organizator volonterskih aktivnosti pri MROSP i svake godine predaje izvješće organizatora volontiranja o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

Izvori financiranja:

Donacije pravnih i fizičkih osoba

Sredstva temeljem obavljanja gospodarske djelatnosti

STRATEŠKI CILJ 4:

Suradnja i umrežavanje s organizacijama civilnog društva, lokalno, na nacionalnoj razini, na području EU i šire.

SPECIFIČNI CILJ 4.1.

Sudjelovanje u stvaranju mreže socijalnih usluga s ciljem osiguranja integrirane socijalne usluge u zajednici

AKTIVNOST 4.1.1.

Periodično sudjelovati u konzultativnim procesima i surađivati sa svim relevantnim akterima na području Sisačko – moslavačke županije i na nacionalnoj razini

- pratiti napredak suradnje Udruge s drugim relevantnim akterima
- predlagati predstavnike Udruge u razna povjerenstva, radne skupine

AKTIVNOST 4.1.2.

Periodično sudjelovati u javnim kampanjama za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom na regionalnoj i nacionalnoj razini

- organizirati rasprave o važnim pitanjima za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom - inkluzija
- provoditi edukativno – promotivne kampanje
- suradnja sa Savezima na nacionalnoj razini

SPECIFIČNI CILJ 4.2.

Sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima zagovaranja jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom na nacionalnoj i regionalnoj razini

AKTIVNOST 4.2.1.

Sklopiti Sporazume o suradnji – umrežavati Udrugu

- s pružateljima usluga u zajednici posebno CZSS i javnim sektorom prema potrebama korisnika i mogućnostima za pružanje usluga koje Udruga osigurava na lokalnoj razini
- organizirati sastanke Udruge s info materijalima, Protokolom i prijedlogom/predloškom Sporazuma o suradnji (jedinice lokalne područne i regionalne uprave i samouprave, institucija, druge Udruge)

Suradnja i umrežavanja:

Udruga ima partnerske sporazume na aktualnim projektima koji će se većim dijelom provoditi i tijekom 2023. godine s brojnim udrugama, organizacijama civilnoga društva i centrima u sustavu socijalne skrbi, a na projektima su partneri i Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, HZZ, CZSS.

Sporazum o međusobnoj suradnji 2012. – udruge potpisnice – Udruga slijepih Sisak-SMŽ, Dijabetičko društvo grada Siska, UOSI SMŽ, Udruga invalida rada grada Siska, Udruga za terapijsko jahanje KAS, GI Moj grad Sisak.

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

Hrvatski savez udruga OSIce – nacionalno djelovanje, umrežavanje i suradnja s drugim Udrugama te s Ministarstvima.

PLATFORMA 53 - savez petrinjskih udruga : Udruga GRAK, Udruga mladih K.R.I.D., Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga Pomoć starijim osobama, Udruga Naš život, Udruga mladih Novi svijet, Društvo naša djeca Petrinja, Centar za osobni razvoj IZVOR i Udruga HURA.

STRATEŠKI CILJ 5:

Razvoj društvenog poduzetništva (gospodarska djelatnost – ekonomska održivost)

SPECIFIČNI CILJ 5.1.

Razvoj i pokretanje novih društveno-poduzetničkih aktivnosti

AKTIVNOST 5.1.1.

- istraživanje tržišta
- povratne informacije potrošača
- praćenje trendova
- dobro razmotrena realna konkurencija

AKTIVNOST 5.1.2.

- isplativost poslovnog pothvata
- potrebna količina robe ili usluga za ostvarivanje dobiti
- odnos uloženi sredstava i vrijeme potrebno za realiziranje dobiti
- imamo li ljudske, materijalne i financijske resurse

AKTIVNOST 5.1.3.

- ima li organizacija potrebno znanje
- marketing
- utvrđivanje cijena usluga ili robe
- kvalitetna tehnologija za pružanje usluga i roba
- osiguran sustav kvalitete vrednovanja.

AKTIVNOST 5.1.4.

- utjecaj pothvata na zajednicu
- analiza utjecaja na direktne korisnike
- analiza utjecaja indirektnih korisnika
- analiza utjecaja pokrenutog pothvata na razvoj zajednice
- osiguranje održivosti

SPECIFIČNI CILJ 5.2.

Razvoj specijaliziranih radnih mjesta za OSI i njihovo osnaživanje i edukacija

AKTIVNOSTI 5.2.1.

- Studijska putovanja – primjeri dobre prakse
- Umrežavanja

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

- Partnerstva

AKTIVNOSTI 5.2.2.

- radionice društvenog poduzetništva
- edukacija OSI
- edukacije upravljačkog i marketinškog tima

Punjenje ugostiteljskog šećera

Zaposlena osoba s invaliditetom, financiranje plaće 60% sredstvima Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, 40% samofinanciranje od prodaje ugostiteljskog šećera.

Tijekom 2023. ugovaranje novih kupaca, širenje ponude i ulaganje u strojeve i održavanje.

2. CILJEVI PROGRAMA

Dugoročni ciljevi: Poboljšati kvalitetu života i socijalnu uključenost osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju. Razviti socijalne usluge i izvaninstitucionalne oblike skrbi za osobe s invaliditetom, djecu i mlade s teškoćama u razvoju u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Kratkoročni ciljevi: Olakšati integraciju djece-budućih školskih obveznika u redovan odgojno- obrazovni sustav te odraslih članova Udruge u užu i širu društvenu zajednicu. Također nam je cilj i unapređenje komunikacijskih vještina, emocionalno osnaživanje, socijalna i duhovna podrška, uz jačanje prilagodbenih kapaciteta, promocija i poticanje izvaninstitucionalnih oblika skrbi za osobe s invaliditetom, društvena integracija osoba s invaliditetom, podrška osnivanju roditeljskih akcijskih grupa kao oblika djelovanja civilnog društva u zajednici sa svrhom lobiranja za prava i interese OSI, zapošljavanje OSI.

3. KORISNICI

Izravni korisnici (broj i struktura):

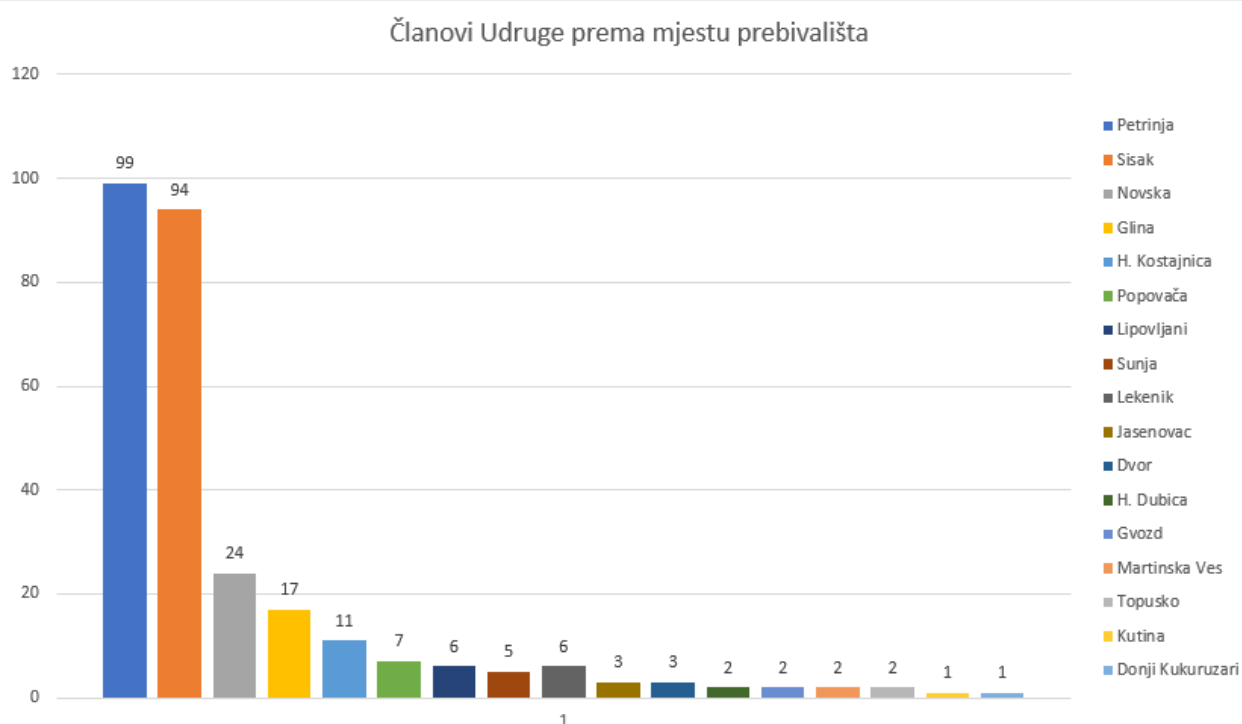
Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije ima 286 članova – do 31. listopada 2022. godine upisano je u 2022. godini 17 novih članova, od čega je 15ero djece s teškoćama u razvoju. Promatrajući spolnu strukturu, od 17 upisanih 9 je muškog i 8 ženskog roda.

Zaključno s 30. listopadom 2021. godine tjedno pružamo u cjelodnevnom radu Male kuće više od 140 terapijskih usluga za ukupno 102 korisnika. Od tog broja 69 je mlađih do 8 godina što govori o velikoj ulozi Udruge u županiji kada je u pitanju rana intervencija za djecu s TUR što je i prepoznao Unicef Hrvatska, 71 djece koristi uslugu radne terapije, 68 terapiju senzorne integracije te 30 uslugu fizioterapije, sa 181 roditelja/skrbnika, članova obitelji nakon terapija provodi se individualizirani razgovor s uputama i osnaživanjem za

nastavak rada s djecom kod kuće. Udruga također na web stranici pruža online savjete i prijedloge vježbi za rad kod kuće.

Gledajući strukturu članova dolaze iz dijelova Sisačko-moslavačke županije kako slijedi:

Petrinja	99
Sisak	94
Novska	24
Glina	17
H. Kostajnica	11
Popovača	7
Lipovljani	6
Sunja	5
Lekenik	6
Jasenovac	3
Dvor	3
H. Dubica	2
Gvozd	2
Martinska Ves	2
Topusko	2
Kutina	1
Donji Kukuruzari	1

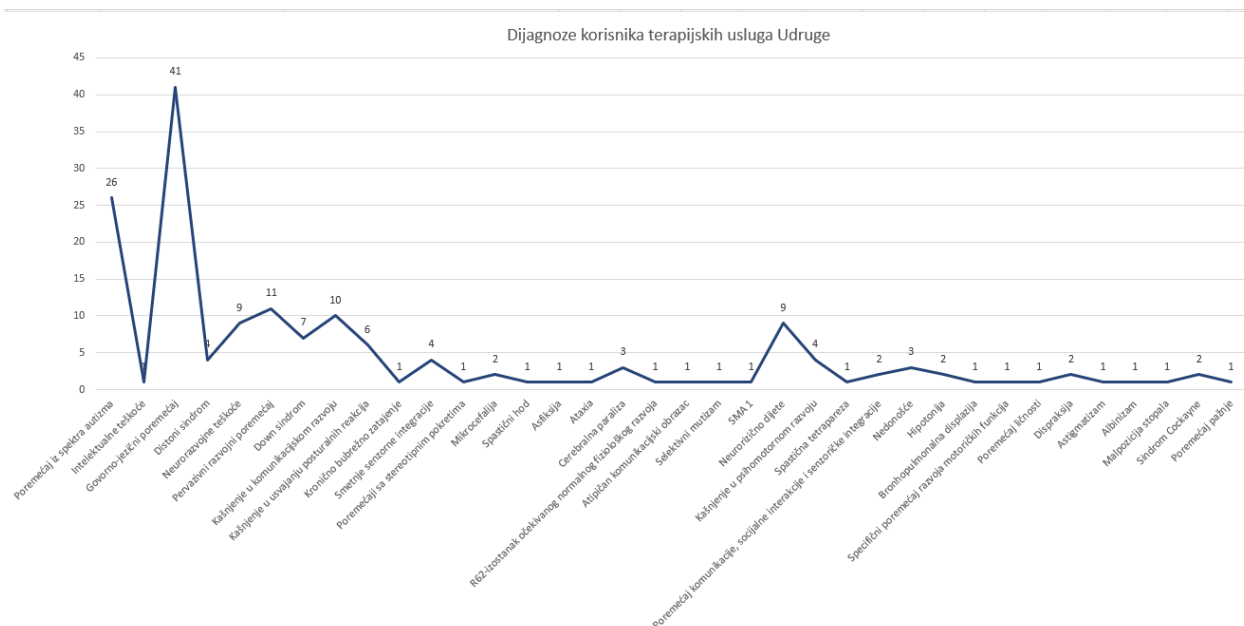

Razvojne poteškoće su od tjelesnih do intelektualnih ukupno ih je 160, najzastupljeniji su:

- Govorno-jezični poremećaj (39)
- Poremećaj iz spektra autizma (26)
- Pervazivni razvojni poremećaj (10)
- Kašnjenje u komunikacijskom razvoju (10)
- Neurorizično dijete (9)
- Neurorazvojne teškoće (9)
- Down sindrom (7)
- Kašnjenje u usvajanju posturalnih reakcija (6)
- Distoni sindrom (4)
- Smetnje senzorne integracije (4)
- Kašnjenje u psihomotornom razvoju (4)
- Cerebralna paraliza (3)
- Nedonošće (3)

Po dvije dijagnoze imamo za mikrocefaliju, poremećaj komunikacije, socijalne interakcije i senzoričke integracije, hipotoniju, dispraksiju, sindrom Cockayne.

Po jednu dijagnozu za poremećaj pažnje, malpozicija stopala, albinizam, astigmatizam, poremećaj ličnosti, specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija, bronhopulmonalna displazija, spastična tetrapareza, SMA 1, selektivni mutizam, atipičan komunikacijski obrazac, R62 - izostanak očekivanog normalnog fiziološkog razvoja, ataxia, poremećaji sa stereotipnim pokretima, kronično bubrežno zatajenje i intelektualne teškoće.

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

Uslugu osobne asistencije koristi 19 osoba s invaliditetom, a 20 žena kroz program Zaželi kroz period od 6 mjeseci pružat će potrebnu podršku za 120 krajnjih korisnika.

U projektnim aktivnostima Inkluzivne farme sudjeluje 23 mladih i odraslih osoba s invaliditetom.

b) Neizravni korisnici (broj i struktura):

Predškolske i školske odgojne i obrazovne ustanove:

stručni djelatnici i zaposlenici vrtića i škola po potrebi koji se u svom radu susreću s djecom s razvojnim teškoćama bit će uključeni u edukativne i suportne radionice s temama i ciljem da ih informiramo i dodatno osnažimo o najboljim načinima pristupa u radu i metodama poučavanja djece i mladih s teškoćama i invaliditetom.

Centri za socijalnu skrb:

6 Centara socijalne skrbi (Petrinja, Sisak, Novska, Glina, H.Kostajnica i Dvor) informirat ćemo o programskim aktivnostima te pozvati na suradnju da informiraju roditelje i obitelji kojima treba psihosocijalna podrška a nisu članovi Udruge na aktivnosti i njihovo vrijeme provedbe koje nudimo. Centri za socijalnu skrb, sukladno izraženim potrebama i procjenama stručnog tima izdaje uputnice za korištenje rane razvojne i psihosocijalne podrške u Udruzi osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije. Također je pojačana suradnja i kroz program Zaželi jer sudjeluju u potvrdi odabira korisnika koji imaju potrebe u zajednici

Regionalna i lokalna uprava i samouprava:

4 jedinice lokalne uprave s kojima surađujemo (Petrinja, Sisak, Glina i Novska) i 1 jedinica regionalne samouprave (Sisačko-moslavačka županija) – aktivnosti udruge sufinanciraju se iz njihovih proračuna, stoga će biti informirani i pozivani na sve aktivnosti programa koje će biti otvorenog tipa kroz edukativno - suportne radionice.

Udruge i građanske inicijative:

UOSI SMŽ kroz Sporazum o suradnji s pet OCD iz Grada Siska, Platformu 53 s petrinjskim OCD, te nacionalno kroz Savez OSIce surađuje s brojnim Udrugama kako kroz partnerstva u projektima, tako i razvijanje međusobne suradnje, razmjene informacija, edukaciju, osnaživanje...

Opća populacija građana:

putem medija i društvenih mreža te web stranice Udruga bit će informirani o ovom programu, pozivani na otvorene sadržaje tipa edukativno suportnih radionica a dodatno će biti i osviješteni o problemima roditeljstva u obiteljima djece s teškoćama u razvoju i senzibilizirani i educirani u vezi socijalizacije i društvene uključenosti osoba s invaliditetom.

4. ANALIZA PROBLEMA

STANJE OSOBA S INVALIDITETOM U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

U Hrvatskoj, stanje na dan 01.09.2022., žive 624 019 osoba s invaliditetom te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 16% ukupnog stanovništva RH.

Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 285.155 (45,7%), je u dobnoj skupini 65+, dok je 268.911 (43,1%) osoba u radno-aktivnoj dobi, 20 - 64 godine dok je invaliditet u dječjoj dobi 0 - 19 godina – 69.953, odnosno u udjelu od 11,2%

U Sisačko-moslavačkoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 27.103 osobe s invaliditetom od čega je 16.027 muškog spola (59,3%) i 11.076 ženskog spola (40,7%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,3% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.001 (44,4%) je u dobnoj skupini 65+ godina. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.753 osobe s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji žive 4.193 branitelja s invaliditetom te 249 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava

Intelektualna oštećenja imaju 1649 građana županije od kojih je 570 u dobi do 19 i 1001 u dobi od 20 do 64 godine. Oštećenja glasovno-govorne komunikacije dijagnosticirano je kod njih 2035 od čega ih je 1 134 u dobi do 19 i 739 u dobi od 20 do 64 godine. Poremećaj iz spektra autizma ima 175 od čega je 132 u dobi do 19 i 42 u dobi do 64 godine Down sy. kao dijagnozu dobilo je 64 građana županije (Izvor – Izvješće HZJZ o osobama s invaliditetom u RH – rujan 2022.)

Na području županije djeluju samo 2 ustanove u mreži socijalnih usluga za mlade osobe s invaliditetom i one starije – Dom za psihički bolesne odrasle osobe Petrinja – oštećen u potresu – korisnici izmješteni i Centar za rehabilitaciju Komarevo (preko 100 na listi čekanja) Niti jedna ustanova u mreži socijalnih usluga na području Sisačko-moslavačke županije ne pruža sveobuhvatnu psihosocijalnu podršku za djecu s TUR kao što trenutno pruža UOSI SMŽ (radna terapija, terapija senzorne integracije, fizioterapija, povremeno mala škola,

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

pomoć u učenju, odmor od skrbi, individualne i grupne psihosocijalne podrške za roditelje i osobe s invaliditetom, usluga osobne asistencije, pomoć u kući OSI i starijim osobama kroz program Zaželi, druženja, različite aktivnosti u slobodno vrijeme (kazališne radionice, ljetni sportski kamp, domaćinstvo...).

UOSI SMŽ je svojim djelovanjem najviše utjecala razvoju dopunskih i alternativnih socijalnih usluga usmjerenih djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kroz veću dostupnost i proširenje postojećih usluga koje nudi javni sektor u Sisačko-moslavačkoj županiji. To je u skladu i s reformskim ciljevima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Strategijom razvoja sustava socijalne skrbi u kojoj se naglašava uloga nevladinih organizacija kao pružatelja usluga u zajednici.

Prema indeksu razvijenosti Sisačko-moslavačka županija uvrštena je u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka republike Hrvatske. Konkretno, indeks za SMŽ iznosi 48,50 od kojih su gradovi iz kojih većinom dolaze naše članovi u skupini s indeksom razvijenosti manjim od 50% odnosno između 50 i 75 posto.

Sisačko-moslavačka županija prema BDP-u po stanovniku spada u donji dio ljestvice svih hrvatskih županija. Ratnim razaranjima bilo je zahvaćeno više od pola teritorija Sisačko-moslavačke županije a posljedice ratnih razaranja su nažalost još i danas vidljive. Iako su protekle gotovo dvije godine od razornog potresa iz prosinca 2020. godine, i dalje su vidljive njegove katastrofalne posljedice. Posljedice ovih događaja imaju nesaglediv učinak na socijalno osjetljive skupine i njihovo socijalno uključivanje.

Ukupno demografsko kretanje županije izrazito je negativno. Najgore je u Vukovarsko-srijemskoj županiji, a slijedi ju odmah Sisačko-moslavačka s minusom od skoro 12 posto stanovništva. Demografskoj lošoj slici županije pridonosi i gustoća naseljenosti gdje su velike razlike u ruralnim dijelovima u negativnom smislu.

Mreža zdravstvenih ustanova na području Sisačko-moslavačke županije koji nude djelomične i nedostatne rehabilitacijske usluge (radna terapija, fizioterapija, logoped, neuropedijatar, neurofizijatar) uključuju Opću bolnicu dr. Ivo Pedišić u Sisku i Lječilište Topusko, ali osim što su nedostatne one nisu jednako dostupne svom stanovništvu županije jer ono koje živi u ruralnim krajevima nema istu kvalitetu usluge kao u urbanim središtima niti imaju povoljnu prometnu povezanost. Usluga patronažne skrbi i zdravstvene njege u kući nije također svuda regionalno ravnomjerno raspoređena i broj sestara za patronažnu skrb je u granicama standarda i normativa predviđenog Pravilnikom.

Ne postoje mobilni timovi u SMŽ za integraciju osoba s invaliditetom i djecu s TUR u društvo. Pružatelji jedne od ključnih usluga rane intervencije i podrške logopeda, edukacijskog rehabilitatora i radnog terapeuta djeluju na području tek tri jedinice lokalne samouprave, a ona se pruža kroz organizacije civilnog društva koje nemaju kontinuirano i održivo financiranje te je usluga ovisna o projektnim ciklusima. Za djecu s teškoćama u

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

razvoju kao osobito ranjivoj skupini nužno je osigurati trajnu brigu kroz ranu intervenciju, uključivanje u predškolske ustanove i u škole uz osiguravanje pomoćnika u nastavi.

ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIRI ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

Odlukom Vlade RH od 10. prosinca 2021. godine (NN 136/21) donesen je **Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine**, koji je akt strateškog planiranja a u središte stavlja uključivanje socijalno osjetljivih skupina određivanjem prioriteta i mjera za ostvarivanje posebnih ciljeva. U vremenu pandemije izazvane bolešću COVID-19 i potresa koji su pogodili Banovinu, sustav socijalne skrbi, a time i svi pružatelji socijalnih usluga, našli su se pred dodatnim izazovima u rješavanju teškoća vezanih uz ionako složene, zahtjevne i brojne potrebe građana.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike provodi višegodišnji proces suradnje s organizacijama civilnog društva koje djeluju u području socijalne skrbi i to putem financiranja programa i projekata, pri čemu Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije daje prijedloge programa i projekata suradnje te sklapa namjenske ugovore o financiranju istih.

Cilj financijskih potpora, jednogodišnjih projekata i višegodišnjih programa je povećanje dostupnosti izvaninstitucijskih socijalnih usluga, podrška procesu deinstitucionalizacije i transformacija pružatelja socijalnih usluga, kao i razvoj alternativnih i inovativnih socijalnih usluga koje nisu propisane Zakonom o socijalnoj skrbi.

Time se potiče razvoj socijalnih usluga koje nisu dovoljno razvijene i kojima se osigurava veća dostupnost usluga i podrška korisnicima u zajednici u kojoj žive. Na ovaj se način organizacije civilnog društva, pa i UOSI SMŽ se pojavljuje kao značajni partner u pružanju socijalnih usluga. Zajedničkim djelovanjem različitih dionika uspješnije se odgovara na potrebe korisnika na području na kojem žive te određuju prioritete za daljnji razvoj usluga u lokalnoj zajednici.

Prioritet 1. Dostupnost i ravnomjerni regionalni razvoj socijalnih usluga

Prioritetno područje odnosi se na otklanjanje i smanjenje regionalne nejednakosti u pružanju socijalnih usluga osiguravanjem šireg obuhvata socijalnih usluga i razvojem novih usluga u svrhu zadovoljavanja potreba socijalno osjetljivih skupina i podržavanja života u zajednici te prevencije socijalne isključenosti pojedinaca.

Posebni cilj 1. Povećanje dostupnosti socijalnih usluga

Prioritet 2. Kvaliteta i održivi razvoj socijalnih usluga

Prioritetno područje odnosi se na unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama i jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga.

Posebni cilj 3. Unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

Plan razvoja socijalnih usluga u Sisačko-moslavačkoj županiji za razdoblje 2015.-2020. godine, čije je važenje produljeno Odlukom Skupštine Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 31. prosinca 2022. godine, orijentacijski je na lokalnoj razini i glavni strateški dokument iz područja socijalne skrbi o najugroženijima kojim se razvija i strateški unaprijeđuje rad Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Ulaskom u Europsku uniju ušli smo i u kompleksni te zahtjevni proces deinstitutionalizacije usluga u području socijalne skrbi. Zadaća Županije jest i provođenje direktiva Europske unije u izgradnji efikasnog civilnog društva. Potrebno je ne samo razviti nove oblike deinstitutionalne skrbi za potrebite, nego unaprijediti i razviti institucionalni odnos prema udrugama. Na županiji leži odgovornost za poticanje suradnje s udrugama, te podrška i vrednovanje naših programa i projekata. Potiče se i nadzire razvoj mreže socijalnih usluga od strane udruga civilnog društva kao kvalitetnijih i jeftinijih pružatelja.

PRIORITET 1: Razvoj održivih, inovativnih, deinstitutionaliziranih i ciljanih socijalnih usluga za sve ranjive skupine u Sisačko-moslavačkoj županiji

Operativni cilj 1.6.: Razviti cjelovite i održive programe rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju te sustav podrške u obrazovanju djece s teškoćama u razvoju.

Usluge rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju uključuju terapiju logopeda, fizioterapiju, radnu terapiju, patronažu edukacijskog rehabilitatora, dječjeg psihologa, terapiju senzorne integracije i kineziterapiju.

PRIORITET 2: Unapređenje dostupnosti socijalnih usluga u svim dijelovima Sisačko-moslavačke Županije

Operativni cilj 2.2.: Podržati slabije razvijene dijelove županije u razvoju inovativnih, održivih socijalnih usluga za sve ranjive skupine kako bi se spriječila višestruka deprivacija dijela granana.

PRIORITET 3: Daljnji razvoj kapaciteta i umrežavanje pružatelja socijalnih usluga u Županiji

Operativni cilj 3.3.: Promicati održive modele financiranja uspješnih programa organizacija civilnog društva.

Operativni cilj 3.4.: Unaprijediti znanje i vještine stručnjaka u apliciranju na europske i domaće natječaje za projekte.

Operativni cilj 3.5.: Poticati razvoj volonterskih programa u zajednici.

Operativni cilj 3.6.: Unaprijediti znanje i vještine pružatelja socijalnih usluga u ustanovama socijalne skrbi i organizacijama civilnog društva, s posebnim naglaskom na pružanje visoko-specijaliziranih i ciljanih usluga.

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SISAČKO-MOSLAVAČKE KAO PRUŽATELJ SOCIJALNIH USLUGA

MALA KUĆA (sjedište Udruge)

adresa: Jelene Babić 18, 44250 Petrinja

popis usluga:

- radna terapija – 4 terapeuta – 5 grupa
- terapija senzorne integracije – 2 terapeuta – 2 grupe
- fizioterapija - 1 terapeut - 1 grupa korisnika
- neurofeedback – 2 terapeuta
- osobna asistencija
- psihosocijalna podrška osi i roditeljima djece s tur i invaliditetom – grupna i individualna
- potpora i podrška u kući starijim osobama i osobama s invaliditetom
- upis novih članova
- volonterski programi

PROJEKTNI I ADMINISTRATIVNI URED

adresa: S. S: Kranjčevića 5/1, Sisak

popis usluga:

- pružanje aktivnosti informiranja u obliku direktnog rada sa strankama iz područja socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te ostalih povlastica sukladno zakonu
- pisanje, provedba i izvještavanje projektnih aktivnosti UOSI SMŽ
- vođenje administrativnih poslova UOSI SMŽ
- obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom
- periodično sudjelovanje u konzultativnim procesima i surađivanje sa svim relevantnim akterima na području Sisačko – moslavačke županije i na nacionalnoj razini (razna povjerenstva, radne skupine, rad u savezima i LAG-u)

INKLUZIVNA FARMA – HRASTOVICA - Centar za poludnevni boravak

Adresa: Hrastovica 9, Hrastovica

- poludnevni boravak za 10 osoba
- prepoznavanje, uzgoj, branje i obrada namirnica, osnaživanja i edukacije osoba s invaliditetom, vrtlarenje, radionice sakupljanja i prerade samoniklog bilja, radionice uzgoja, obrade, pripreme i posluživanja hrane te radionice iz područja voćarstva.
- periodična organizacija javnih događanja, tribina, okruglih stolova radi senzibilizacije zajednice na području županije i šire
- obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom
- organizacija javnih akcija upozoravanja na postojeće arhitektonske barijere te potrebe za prilagodbom javnih ustanova na području županije za osobe s invaliditetom
- godišnji susret roditelja i djece
- pomoć predškolskoj djeci, program Mala škola

Association of persons with disabilities in Sisak-Moslavina County

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

- volonterski programi

SOBA ČUDA – SISAK – planirana izgradnja Centra na novoj lokaciji – postojeći prostor i zgrada stradali u potresu u prosincu 2020. godine

5. ANALIZA POTREBA

UOSI SMŽ na osnovu anketnih ispitivanja svojih članova i evaluacija koje radi za pojedine projekte redovno dobiva povratne informacije od svojih korisnika i potrebama koje postoje.

Poludnevni boravak za mlade osobe s invaliditetom.

Nedostatak logopedске usluge u Sisačko-moslavačkoj županiji te zapošljavanje logopeda definitivno je prioritet u svim sredinama. Velik broj iskazalo potrebu za nekim oblicima kinezioterapije, sporta i rekreacijskih aktivnosti za djecu s TUR .

Slijede novi i za našu županiju nedostupni i inovativni oblici terapija kao što su Brain gym, Montesori, ABA terapija i Tomatis terapija.

Kada je u pitanju razvoj stručne podrške u kućanstvu – patronaža – najviše iskazanih potreba je za rad edukacijskog rehabilitatora u obitelji, dok ih je dosta iskazalo potrebu za dolaskom radnog terapeuta u patronažu u smislu vježbanja navika svakodnevnih vještina.

Ovi podaci trebaju nam biti orijentir u razvoju i planiranju novih socijalnih usluga pri pisanju novih projektnih prijedloga.

6. ZAKLJUČAK

Opći cilj svih aktivnosti UOSI SMŽ u 2023. godini je prevencija institucionalizacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom i to kontinuiranim razvojem i inovativnom ponudom socijalnih usluga u Sisačko- moslavačkoj županiji.

Sve opisane aktivnosti doprinose decentralizaciji psihosocijalnih usluga – jačanju socijalnih usluga na lokalnom i regionalnom nivou; psihosocijalnom osnaživanju i djece i članova obitelji; osoba s invaliditetom te povećanoj zaposlenosti stručnjaka s lokalnog područja – osposobljeni su i formirani multidisciplinarni timovi u životnoj sredini korisnika socijalnih usluga; obitelji-članovi Udruge i korisnici usluga upoznati su i ojačani sa suvremenim metodama postupanja i rehabilitacije.

U Petrinji, studeni 2022. godine

Program izradila:
Snježana Tomašević, izvršna direktorica